

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancti Hieronymi Stridonensis, Sanctae Romanae Ecclesiae Presbyteri Cardinalis Epistolae In Tres Libros distributae

Hieronymus, Sophronius Eusebius

Coloniae Agrippinae, 1674

IV. Ad Domnionem. Literæ tuæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37862

tibi scenam operum tuorum quasi in brevi depin-
gerem tabella, & gesta tua ante oculos tuos pone-
rem, ne misericordiam Domini, nimiamque cle-
mentiam materiam existimes delictorum, rursus
crucifigens tibi metipsum filium Dei, & ostentui ha- *Hebr. 6.*
bens, & non legens illud quod sequitur: Terra c-
nim venientem sapè super se bibens imbrem, &
generans herbam opportunam illis, à quibus colit-
tur, accipit benedictionem à Domino Proferens
autem spinas & tribulos, reproba est, & maledi-
ctio proxima, cujus consummatio fit in combu-
sionem.

*IV. Hieronymus Dominioni. Excusatoria & defen-
soria, contra monachum obtrectatorem, qui libros
Hieronymi adversus Iovinianum scriptos pas-
sim reprehendebat, magis ipse
reprehendendus.*

Litera tuæ & amorem pariter sonant, & que-
relam. Amorem tuum, quo sedulo monens,
etiam quæ tuta sunt, in nobis pertimescis: Que-
relam eorum, qui non amant, & quærentes occa-
sionem in peccatis, garriunt adversus fratrem
suum, & contra filium matris suæ ponunt scanda- *Pf. 49.*
lum. Scribis eos, imò nescio quem de trivio, de
compitis, de plateis, circumforaneum mona-
chum, rumigerulum rabulam, vafrum tantum ad
detrahendum, qui per trabem oculi sui festucam *Matt. 7.*
alterius nitatur eruere, concionari adversum me,
& libros, quos contra Iovinianum scripsi, cani-
no dente rodere, lacerare, convellere. Hunc
Dia-

Dialecticum urbis vestrae, & Plautinae familiae Colu-
 lumen, non legisse quidem *κατηγόριαι* Aristote-
 lis, non *περί ἑρμηνείας*, non *τόπων*, non saltem
 Ciceronis *τόπων*, sed per imperitorum circulos
 muliercularumque *συμπόσια*, syllogismos texe-
 re, & quasi sophismata nostra callidâ argumen-
 tatione dissolvere. Stultus ego, qui me putaverim
 hæc absque philosophis scire non posse, qui me-
 liorem styli partem eam legerim, quæ deleret,
 quàm quæ scriberet. Frustra ergo Alexandri ve-
 ti commentarios: ne quicquam me doctus mi-
 gister per *ἑισαγωγὴν* introduxit ad Logicam: &
 ut humana contemnam, sine causa Gregorium
 Nazianzenum & Didymum in scripturis sanctis
 Catechistas habui: nihil mihi profuit Hebrao-
 rum eruditio, & ab adolescentia usque ad hanc
 ætatem quotidiana in lege, Prophetis, Evange-
 lijs, Apostolisque meditatio. Inventus est homo
 absque præceptore, perfectus *πνευματοφύλακτος*,
ἰνδοῦ καὶ αὐτοδιδάκτος, qui eloquentia Tulle-
 lium, argumentis Aristotelem, prudentiâ Pla-
 tonem, eruditione Aristarchum, multitudinem li-
 brorum Chalcenterum, Didymum scientiâ scri-
 pturarum, omnesque sui temporis vincat tracta-
 tores. Denique dicitur materiam poscere: &
 Carneadæum aliquid referens in utramque par-
 tem, hoc est, & pro iustitia, & contra iustitiam di-
 sputare. Liberatus est mundus à periculo, &
 hæreditariæ vel centumvirales causæ de bar-
 thro erutæ, quod hic forum negligens, se ad Ec-
 clesiam transtulit. Quis hoc volente fuisset inno-
 xius? Quem criminofum non hujus servasset oc-
 ratio, cum cœpisset in digitis partiri causam, &

*Hierony-
 ni Cate-
 chiste.*

syllo-

syllogismorum suorum retia tendere? Nam si
apploisset pedem, intendisset oculos, rugasset
frontem, jactasset manum, verba tonasset, te-
nebras illico ob oculos effudisset iudicibus. Nec
mirum si me & absentem, & jam diu absque usu
Latinæ linguæ semigræculum, barbarumque ho-
mo latinissimus & facundissimus superet, cum
præsentem Jovinianum, Jesu bone! qualem &
quantum virum, cujus nemo scripta intelli-
get, dignum quæ sibi caneret tantum, & Mulus,
eloquentiæ suæ mole oppresserit. Quæso igitur,
Pater charissime, ut moneas eum, ne loquatur
contra propositum suum: ne castitatem habitu
pollicens, verbis destruat: ne virgo vel continens
(Ipse enim viderit, quid esse se jactet) maritatas
virginibus comparet, & frustra adversus homi-
num disertissimum tanto tempore digladius
sit. Audio præterea eum libenter virgnum & vi-
duarum cellulas circumire, & adducto superci-
lio de sacris inter eas literis philosophari. Quis
in secreto, quid in cubiculo mulierculas docet?
Ut hoc sciant esse virginos, quod maritatas, ut
florem ætatis non negligant, ut comedant & bi-
bant, & balneas adeant, munditias appetant, un-
guenta non spernant? An magis jejunia & pudri-
citiæ, & illuviem corporis. Utique illa præci-
pit, quæ plena virtutis sunt. Fateatur ergo pu-
blice quod domi loquitur: aut si & domi eadem
docet, quæ & publice, à puellarum consortio se-
parandus est. Miror autem, non erubescere ju-
venem & monachum, ut sibi videtur, diser-
tum: cujus de ore Veneres fluunt, qui tantæ in ter-
minando elegantia est, ut comæ sale ac lepore
con-

pugnā.

iacob. 3.

Ihren. 3.

conspersus sit, lustrare nobilium domos, hæere
 salutationibus matronarum, religionem nostram
 * paganam facere, & fidem Christi contentione
 torquere verborum, atque inter hæc fratri suo
 detrudere. Utique si errare me arbitratus est (in
 multis enim offendimus omnes; & si quis in ver-
 bo non peccat, hic perfectus est vir) debuit vel
 arguere, vel interrogare per literas; quod vir
 eruditus & nobilis fecit Pammachius, cui ego
 responsum dedi, ut potui, & epistolam longiore
 differui, quo quidque sensu dixerim. Imitatus
 saltem fuisset tuam verecundiam, qui ea loca
 quæ scandalum quibusdam facere videbantur,
 excerpta de volumine per ordinem digessim, po-
 scens, ut vel emendarem, vel exponerem, & non
 tantæ me putasti dementiæ, ut in uno atque eo-
 dem libro, & pro nuptijs, & contra nuptias scriberem.
 Parcat sibi, parcat mihi, parcat nomini
 Christiano, Monachum se esse non loquendo &
 discursando, sed tacendo & sedendo noverit.
 Legat Hieremiam dicentem: Bonum est viro,
 cum portaverit jugum ab adolescentia sua. Se-
 debit solus & tacebit, quia tulit super se jugum.
 Aut si certè in omnes scriptores censoriam acce-
 pit virgulam, & idcirco se eruditum putat, quia
 Jovinianum solus intelligit (est quippe proverbium:
 Balbum melius balbi verba cognoscere) *πάντας συγγραφείς* pellamus Attilio iudice. Ipse
 quoque Jovinianus *συγγραφεὺς ἀγράματος*
 justissime proclamabit, quod me damnant Epi-
 scopi, non est ratio, sed conspiratio. Nolo mihi
 ille vel ille respondeat, quorum me auctoritas
 opprimere potest, docere non potest. Scribat con-

tra me vir, cuius & ego linguam intelligo; quem cum videro, omnes homines simul viderim. Ego eum bene novi (experto credite) quantus in clypeum assurgat, quo turbine torqueat hastam. Fortis est, & in disputando nodosus & tenax, & qui obliquo & acuminato pugnet capite. Sæpe de nocte usque ad vesperam contra nos in plateis clamavit: habet latera & athletarum robur, & bellicorpulentus est. Videtur mihi occultè mei dogmatis esse sectator. Præterea nunquam erubescit, nec considerat quid, sed quantum dicat: & in tantam venit opinionem eloquentiæ, ut soleant dicta ejus Curatorum esse dictata. Quoties me iste in circulis stomachati fecit, & adduxit ad choleram? Quoties conspuat, & consputus abcessit? Sed hæc vulgaria sunt, & à quolibet de sectatoribus meis possunt fieri: ad libros provoco, ad memoriam in posteros transmittendam. Loquamur scriptis, ut de nobis tacitus lector judicet, ut quomodo eho discipulorum gregem duco, sic ex hujus nomine Gnathonici vel Phormionici vocentur. Non est grande mi Domnion, garrere per angulos, & medicorum tabernas, ac de mundo ferre sententiam: hic bene dixit, ille male; iste scripturas novit, ille delirat: iste loquax, ille infantissimus est. Ut de omnibus judicet, cuius hoc iudicio meruit? Contra quemlibet passim intrivis strepere & congerere maledicta, non crimina, scurrarum est & parasytorum *. Moveat manum, figat stylum, commoveat se, & quicquid potest scriptis ostendat. Det nobis occasionem respondendi difertitudini suæ. Possum remordere, si velim, possum genuinum dentem læsus infigere.

* parato-
rū sem-
per ad
lites.

Ma. 50.

2. Pet. 2.

Luc. 23.

1. Cor. 7.

re. Et nos didicimus literas, & nos sapè ma-
 ferula subduximus. De nobis quoque dicitur
 test: FOENUM habet in cornu, longè fugi. Sed
 gis volumus esse discipuli ejus, qui ait: Dom-
 meum posui ad flagella, & faciem meam
 averti à confusione sputorum. Qui cum mala-
 ceretur, non remaledixit: & post alapas, cruce-
 flagella, blasphemias, novissimè pro crucifige-
 tibus deprecatus est, dicens: Pater, ignosce eis
 quod enim faciunt, nesciunt. Et ego igno-
 errori fratris: intelligo, quia diaboli arte de-
 ptus est. Inter mulierculas sciolus sibi & eloqu-
 videbatur. Postquam Romam mea opuscula pe-
 venerunt, quasi æmulum exhorruit, & de me qu-
 que captavit gloriam, ut nullus esset in terris,
 non ejus eloquentiæ displiceret, exceptis hiis
 quorum potentiæ non parcat, sed cedit, imò qui
 non honorat, sed metuit. Voluit scilicet hon-
 peritissimus, ut veteranus miles, uno rotatu
 dij percutere utrumque, & ostendere populo
 quod quicquid ipse vellet, hoc scriptura sentiret.
 Dignetur igitur nobis sermonem suum mittere,
 & non reprehendendo, sed docendo garrulitate
 nostram corrigere. Tunc intelliget aliam vi-
 fori esse, aliam triclinij, non æquè inter fusos
 calathos puellarum, & inter eruditos viros de
 vine legis dogmatibus disputari. Nunc liberè
 impudenter jactat in vulgus & perstrepat, damn-
 nuptias, & inter uteros tumentes, infantium
 gitus, & lectulos maritorum, quid Apostolus
 xerit, tacet, ut me solum in invidiam vocet. Cum
 autem ad libros venerit, & pedem pedi contu-
 lerit, & vel proposuerit aliquid de scripturis,

audierit proponentem, tunc sudabit, tunc hæ-
rebit. Procul Epicurus, longè Aristippus, subul-
cinon aderunt, fæta scropha non grunnit. Et
nos tela, Pater, ferrumque laud debile dextrâ
spargimus, & nostro sequitur de vulnere sanguis.
Porro si non vult scribere, & tantam maledictis
agendum putat, audiat tot interjacentibus terris,
fluctibus, populis, saltem & hoc clamoris mei:
NON DAMNO nuptias, non damno conjugium:
& ut certius sententiam meam teneat, volo om-
nes, qui propter nocturnos forsitan metus sol-
cubitare non possunt, uxores ducere.

*V. Hieronymus Pammachio. Purgatoria altera
pro libris aduersus Iovinianum editis. Cupit & in
urbe defendi à Pammachio, cui li-
bros in sacris à se versos multos
commendat.*

Christiani interdum pudoris est, etiã apud
amicos tacere, & humilitatem suam magis
silentiõ consolari, quàm detrectando * veteres * retra-
amicitias, ambitionis crimen incurrere. Quam-
diu tacuisti, tacui, nec unquam expostulare ctando.
super hac re volui: ne non amicum quærere,
sed potentiorẽ viderer expetere. Nunc autem
provocatus officio literarum, primas partes
semper habere tentabo: & non tam rescribere,
quàm scribere, ut & verè hucusque tacuisse,
& verè loqui cœpisse cognoscar. De
opulculis meis contra Iovinianum, quod &
prudenter & amanter feceris exemplaria sub-
trahendo; optime novi. Sed mihi profuit ista
di-